

From: '5.1.2e' <5.1.2e@hellendoorn.nl>
Sent: 07/11/2023 21:39:33
To: "Jorrit Eijbersen" <5.1.2e@hellendoorn.nl>
Cc: "Bestuurssecretariaat" <bestuurssecretariaat@hellendoorn.nl>
Subject: FW: Agenda en stukken TRA 8 november

Hallo 5.1.2e

Bijgaand tref je mijn annotatie voor de Twentse Regietafel Asiel van morgen: woensdag 8 november (zie het laatste bijgevoegde Word-document).

Excuus voor de late toezending! De stukken zijn laat verstuurd en we hebben vandaag nog nadere info ontvangen.

Er is één punt waar ik specifiek jouw aandacht voor wil vragen: de aanpak van 'overlastgevers'. Het zou mooi zijn als jij in kunt brengen dat wenselijk is om dit opnieuw voor de TRA te agenderen.

Zie mijn tekst hierover in de annotatie. Aanleiding: overlast/ grensoverschrijdend gedrag van Oekraïners in de opvang komt steeds vaker voor en de uitvoering heeft behoefte aan iets meer handvatten dan de lijn dat Twentse gemeenten/ burgemeesters elkaar steunen als er zich een casus voordoet.

Mocht je nog vragen hebben n.a.v. mijn annotatie, dan hoor ik het.

Groeten,

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

Projectleider Opvang en huisvesting nieuwkomers

Telefoonnummer: 5.1.2e

Aanwezig op: maandag, dinsdag en donderdag

Bereikbaar op: woensdag en vrijdagochtend

Gemeente Hellendoorn, Willem-Alexanderstraat 7, 7442 MA Nijverdal

www.hellendoorn.nl

Volg ons ook via [Facebook](#), [Instagram](#), [LinkedIn](#) en [Twitter](#)

Van: 5.1.2e Van 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@vrtwente.nl>

Verzonden: maandag 6 november 2023 15:55

Aan: 5.1.2e Van 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@vrtwente.nl>

Onderwerp: Agenda en stukken TRA 8 november

Geachte dames en heren,

Bijgaand stuur ik u de agenda en de stukken voor het overleg van de TRA van aanstaande woensdag 8 november van 14u tot 15.30u in Almelo.

De heer Broekhuizen is woensdag afwezig, daarom neemt 5.1.2e 5.1.2e het voorzitterschap waar.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e 5.1.2e

| Programmasecretaris team Vluchtelingenzaken |

| Veiligheidsregio Twente |

| 5.1.2e@vrtwente.nl | 5.1.2e

Ik werk van maandag tot en met donderdag

Rijksoverheid

Vorzitters van de Veiligheidsregio's
Burgemeesters van de gemeenten in Nederland

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Programmadirectie
Oekraïense Ontheemden

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.Rijksoverheid.nl/jenv

Datum 20 oktober 2023
Onderwerp Verzoek versnellen realiseren opvang ontheemden uit Oekraïne door gemeenten

Geachte voorzitters van de Veiligheidsregio's, burgemeesters,

Op 20 oktober 2023 heeft er een extra Veiligheidsberaad plaatsgevonden. Aanleiding hiervoor is het signaal van de gemeente Amsterdam dat zij zich genoodzaakt zien hun hub, de plek waar ontheemden uit Oekraïne zich kunnen melden, tijdelijk te moeten sluiten omdat er vanuit daar onvoldoende doorstroom mogelijk is naar gemeentelijke opvanglocaties. Dit betekent dat er zich vanaf vanavond 21.00 uur geen nieuwe ontheemden uit Oekraïne meer kunnen melden op de hub in Amsterdam.

Ik heb daarom in het Veiligheidsberaad verzocht om zo spoedig mogelijk 200 extra noodopvangplekken te realiseren per veiligheidsregio in ieder geval tot 1 januari 2024. Hiermee moeten op korte termijn 5.000 extra plekken gerealiseerd worden. Parallel hieraan kan doorgewerkt worden aan het realiseren van meer structurele opvangplekken conform de opvangopgave van 97.000 opvangplekken per 1 februari 2024.

Een aantal veiligheidsregio's en gemeenten hebben in de afgelopen weken hun zorgen geuit over het voorzieningenniveau in Nederland en hun handelingsperspectief hierin. Ik neem deze signalen en zorgen serieus en zal hier in de komende periode kritisch naar kijken met het oog op het vergroten van zelfredzaamheid van ontheemden uit Oekraïne.

Tot slot ben ik me bewust van de uitdaging die dit verzoek opnieuw met zich meebrengt, zeker gezien de duur van deze opgave, de inzet voor andere doelgroepen en de uitdagingen daarbij.

Ik wil dan ook mijn voortdurende waardering uitspreken voor alle bestuurders van de gemeenten en de veiligheidsregio's en hun medewerkers, die zich samen met maatschappelijke organisaties en vrijwillige burgerinitiatieven blijven inspannen.

Ik vertrouw erop u zo voldoende te hebben geïnformeerd.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

E. van der Burg

From: [redacted], [redacted] ([redacted]) <[redacted]@overijssel.nl> on behalf of [redacted] <[redacted]@overijssel.nl>
Sent on: Wednesday, November 1, 2023 5:19:01 PM
To: J. Broekhuizen <h.broekhuizen@twenterand.nl>; burgemeester@olst-wijhe.nl
CC: [redacted] <[redacted]@vrtwente.nl>; [redacted] [redacted] <[redacted]@vrtwente.nl>; [redacted] <[redacted]@zvhijsseiland.nl>
Subject: Reactie n.a.v. brief van de staatssecretaris aan medeoverheden d.d. 6 oktober 2023
Attachments: Brief medeoverheden vervolg dringende oproep asielopvang en huisvesting vergunninghouders 6 okt 2023.pdf (136.61 KB)

Beste voorzitters van de regionale tafels,

De opvangmogelijkheden van asielzoekers en de mogelijkheden voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne gaan steeds meer knellen. Herhaaldelijk zijn via verschillende kanalen door JenV en COA de gemeenten, veiligheidsregio's, CdK's en gedeputeerden opgeroepen om extra opvangcapaciteit beschikbaar te stellen en om huisvesting van statushouders te bespoedigen.

Deze verzoeken komen de afgelopen maand via bestuurlijke (o.a. de brief van 6 oktober van JenV gericht aan de commissarissen van de Koning en de colleges van B&W) en ambtelijke lijnen (verleden week via apps aan gemeenten met NO) binnen.

In de brief van 6 oktober wordt aan alle provincies verzocht om op korte termijn asielopvangplekken te leveren, voor Overijssel betreft het 450 plekken, en daarover in PRT-verband te spreken. De extra uitvraag komt voort uit het tekort dat andere provincies hebben in de realisatie van asielopvangplekken. Ik wil benadrukken dat deze 450 nadrukkelijk door mij niet opgevat worden als een verhoging van onze provinciale opgave.

Zowel vanuit het IJssellandse als vanuit het Twentse is recent bijgesprongen met extra capaciteit die op korte termijn geleverd kon worden. Door bijvoorbeeld tijdelijke opvang te verlengen of door bestaande opvang tijdelijk uit te breiden of door nieuwe (tijdelijke) opvang op te leveren. De afgelopen maanden is er in Overijssel veel inspanning geweest om met elkaar toe te werken naar een sluitend aanbod van onze provinciale opgave voor asielopvang. De Tussenstand op 1 november laat zien dat we nog steeds koersen op een sluitend aanbod. Toch zijn er ook nog stappen te maken in beide regio's op het gebied van opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's), de huisvesting van amv's en de huisvesting van statushouders.

Ik wil u verzoeken om deze mail te delen met de deelnemers van de regionale tafels en tijdens uw regionale tafels te bespreken of er – binnen onze provinciale opgave – nog versnelling mogelijk is op deze gebieden in onze gemeenten. In de extra PRT (en petit comité) van 13 november kunnen we de uitkomsten van deze regionale tafels met elkaar bespreken en bekijken wat vanuit Overijssel over de periode vanaf 1 oktober tot 1 januari beschikbaar is gekomen.

Hartelijke groet,

[redacted] [redacted]

Agenda Twentse Regietafel Asielinstroom

Datum: 8 november 2023, 14.00-15.30 uur

Locatie: Raadszaal Stadhuis Almelo, Haven Zuidzijde 30 te Almelo

1. Opening & vaststellen agenda

2. Vaststelling verslag TRA 2 oktober 2023 (Bijlage I)

Het verslag van de TRA van 2 oktober jl. is als bijlage toegevoegd.

3. Stand van zaken: Bestuurlijk arrangement (Bijlage II-a en II-b)

Met het oog op de door de provincie gevolgde planning wordt in deze TRA (opnieuw) de tussenstand besproken rond het bestuurlijk arrangement.

4. Terugkoppeling van digitale bijeenkomst met gedeputeerde Grijsen over saldering & inzicht in de (indicatieve) opgaven per gemeente

Korte terugkoppeling van overleg (dd 6/11/23) met gedeputeerde over saldering. En op verzoek van de TRA (zie verslag 2/10/23) geven we, tbv de salderingsdiscussie, een overzicht van de (indicatieve) opgaven per Twentse gemeente.

5. Stand van zaken: opdracht verbetering koppelen statushouders & regionale opvanglocatie (Bijlage IV)

Zoals in de TRA van 5 juli afgesproken heeft er een verdiepingsslag plaatsgevonden op de mogelijkheden voor verbetering van de koppelingen en de mate waarin een regionale locatie voor statushouders bijdraagt aan de doorstroming. De bestuurlijke samenvatting op deze twee punten is bijgevoegd bij de stukken. De voorzitter stelt voor dat de TRA kennisneemt van de stand van zaken en voor het vervolgtraject verwijst naar ambtelijke contacten voor het concreet maken van ambities op dit vlak.

6. Ter kennisname:

- a) Brief medeoverheden dringende oproep asielopvang en huisvesting dd 6 oktober 2023 (Bijlage V-a);
- b) Aangepaste spreidingswet naar de Eerste Kamer (Bijlage V-b);
- c) Brief aan burgemeesters nav VB 20 oktober, met oproep extra noodopvangplekken Oekraïne.
- d) Mail van Commissaris vd Koning aan voorzitters vd regionale tafels, nav de brief aan medeoverheden van 6 oktober 2023.

7. Actualiteiten

- Gesprekken over het organisatorisch overbrengen van team vluchtelingenzaken naar de gemeente Wierden.

8. Wvttk

De volgende vergadering van de TRA is op 13 december 2023 van 15.30 tot 17.00u in de raadszaal in Almelo.

Actie- en besluitenlijst Twentse Regietafel Asielinstroom- Vergadering 2 oktober

Aanwezig: Twenterand (dhr. Broekhuizen (Vz); Enschede (5.1.2e)); Hengelo (dhr. Schelberg); Almelo (5.1.2e), tot 16.30u); Rijssen-Holten (5.1.2e|5.1.2e) (5.1.2e Van (5.1.2e), tot 16.30u); Hof van Twente (5.1.2e|5.1.2e); Oldenzaal (5.1.2e); Tubbergen (5.1.2e|5.1.2e-zen); Wierden (5.1.2e); Borne (5.1.2e); VR Twente (5.1.2e|5.1.2e, 5.1.2e -pert, verslag)

Afwezig m.k: Dinkelland, Losser, Dhr. Meijer (gemeentesecr.)

1. Opening & vaststellen agenda

(5.1.2e | 5.1.2e) kondigt aan dat zij per 6 november een andere functie heeft aanvaard bij de gemeente Enschede. (5.1.2e | 5.1.2e) (nu programmasecretaris) zal haar plaats overnemen; binnenkort wordt duidelijk wie de taken als secretaris over gaat nemen. (5.1.2e) zal in de TRA van 8 november officieel afscheid nemen.

2. Vaststelling verslag TRA 6 september 2023 (Bijlage I)

Correctie op het verslag van 6 september:

- Hengelo was vertegenwoordigd door (5.1.2e) (in plaats van (5.1.2e)).
- Enschede geeft aan dat de oproep die zij bij de WVTTK deden, vooral toeziet op het ineen slaan van de regionale handen als het gaat over kansen op de arbeidsmarkt.

Met inachtneming van bovenstaande punten wordt het verslag vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag: Punt 4 (Oekrainers met overlastgevend gedrag): Hengelo geeft aan inmiddels te zijn aangeschoven aan een landelijke tafel rond dit punt.

3. Terugkoppeling PRT 14 september (Bijlage II)

Voorzitter geeft aan dat de aandachtspunten rond het bestuurlijk arrangement, zoals opgenomen in het verslag van 6 september, onder de aandacht zijn gebracht bij de provincie. Daarnaast heeft de voorzitter aan de provinciale regietafel extra aandacht gevraagd voor het laten bestaan van maatwerkafspraken; zowel reeds gemaakte als afspraken die in de toekomst nog worden gemaakt. Daarnaast is er een toezegging van gedeputeerde Grijsen over de mogelijkheid tot het salderen van de verschillende opgaven als het gaat om asiel/vluchtelingen/Oekraïne. De voorzitter benadrukt dat het van belang is dat dit ook goed zwart-op-wit in het arrangement terecht komt. Ambtelijk wordt geprobeerd om de gedeputeerde in de TRA van 8 november (digitaal) aan te laten sluiten om de TRA toelichting te geven op dit punt. Mocht dit om agenda technische redenen niet lukken, dan wordt er uitgezien naar een alternatief (mogelijk digitaal) moment. Voor dit moment ontvangen alle leden van de TRA een uitnodiging. (zie ook punt 4 van dit verslag)

Naar aanleiding van de terugkoppeling van de PRT:

- Wordt de oproep gedaan om het aantal verhuizingen van statushouders naar een andere regio, bij toewijzing van een woning, tot het minimum te beperken. Context is dat met name kinderen op school een sociaal netwerk opbouwen in de tijd

- dat men wacht op een woning. Door te verhuizen naar een andere regio, moeten de kinderen (vaak niet voor het eerst) opnieuw vrienden maken en wennen aan een nieuwe plek. Hiervoor ook expliciet aandacht in het bestuurlijk arrangement.*
- *Wordt de oproep gedaan om het verschil tussen een bestuurlijk arrangement en bestuursovereenkomst nader (juridisch) te duiden. Dit is nu niet scherp en leidt tot onduidelijkheid.*

Tijdens de vergadering van 6 september bleek dat 13 van de 14 Twentse gemeenten bereid is om, op basis van de huidige uitgangspunten het arrangement te ondertekenen. Die situatie is ter vergadering op 2 oktober ongewijzigd. De opmerkingen waarvan de gemeente Tubbergen in de vorige vergadering aangaf die (ambtelijk) te delen, zijn niet ontvangen. Desgevraagd wordt bevestigd dat de opmerkingen in lijn liggen met wat in de samenvatting in het verslag van 6 september jl. (punt 3) is weergegeven.

De voorzitter geeft aan dat het voor gemeenten individueel ook een vraag is wat zij in gezamenlijkheid in de regio willen doen rond dit vraagstuk, en welk deel van de opgave als individueel wordt gezien. Het is van belang dat gemeenten transparant zijn over de mate waarin zij bereid zijn deel te nemen in het arrangement. Dat is de enige manier waarop duidelijkheid wordt gegeven aan collega-gemeenten en provincie over deelname. De voorzitter geeft aan dat het uitgangspunt is dat gemeenten die niet mee doen in het bestuurlijk arrangement 'hun eigen zaken regelen'.

4. Actuele stand en prognoses van aantallen opvangplekken Oekraïners en asielzoekers in de regio Twente (cijfers worden getoond ter vergadering)

De actuele cijfers rond asielplekken en plekken voor opvang van Oekraïners worden op het scherm getoond. Vraag die wordt gesteld is of de getoonde cijfers betrekking hebben op het aantal bedden of op het aantal personen. Dit vanwege het al of niet meetellen van snijverlies. Verzoek is om de volgende keer dat de cijfers worden getoond ook het snijverlies in een aparte kolom op te nemen. Dat geeft (beter) inzicht in het daadwerkelijke aantal beschikbare bedden.

Opgemerkt wordt dat de plekken die vroeger 'crisisnoodopvang' waren, inmiddels een structureel karakter/bezetting hebben. Daarom tellen die plekken mee in de aantallen voor de te behalen taakstelling.

De verwachting is dat het doel dat was gesteld voor het vinden van plekken voor de opvang van Oekraïners per 1 juli 2023, medio januari 2024 wordt behaald. Aandachtspunt daarbij is dat de streefgetallen per 1 februari 2024 wederom stijgen. In het licht hiervan wordt nogmaals de oproep gedaan om de VRT tijdig te informeren over wijzigingen in het aanbod van plekken.

Naar aanleiding van het punt met betrekking tot Oekraïne-opvang klinkt de roep om perspectief op dit thema. Veel van de opvanglocaties die in maart 2022 zijn ingericht, kunnen (tijdelijk) nog verlengd worden, maar men heeft vragen over de termijn waarvoor de financiering gegarandeerd is. Inmiddels heeft de Nationale Opvang Organisatie (NOO) aangegeven businesscases met een looptijd tot 1 maart 2026 te accepteren.

In het kader van de salderingsdiscussie: Om de mogelijkheden van saldering (voor de hele regio) helder te krijgen, wil de TRA beter inzicht hebben in de verschillende

individuele (indicatieve) opgaven van de Twentse gemeenten. Daar kan dan het gerealiseerde aantal plekken in die gemeente tegen worden afgezet. Het totaal van het aantal gerealiseerde plekken is, in het ideale scenario, gelijk aan het totaal van de opgaven voor Twente. Portefeuillehouders aan de TRA doen de oproep om het bestuurlijk gesprek te voeren over het verhaal dat hoort bij de cijfers; als een gemeenteraad bijvoorbeeld uitgesproken voorwaarden stelt aan het al of niet opvangen van specifieke groepen, beperkt dat de handelingsruimte van het desbetreffende college. Wanneer het gesprek wordt gevoerd over het totaal, geeft dat schuifruimte voor gemeenten. Dan is er ook ruimte om verder terug- en vooruit te kijken: Wie deed in het verleden veel rond dit thema maar kan (om reden) op dit moment even minder doen in het vraagstuk. Andersom geldt ook: wie heeft in het verleden (relatief) minder gedaan en kan nu een grotere bijdrage leveren aan het realiseren van het vraagstuk. Dit geeft naar verwachting ook aan de individuele raden meer handvatten voor het waarom van de voorstellen die worden voorgelegd als het gaat om (asiel)opvang, breder dan het huidige vraagstuk. Dit deel van het verslag grijpt terug op dat wat onder punt 3 staat benoemd m.b.t. de gedeputeerde.

5. Toekomstige coördinatie vluchtelingenzaken in Twente (oa. RCVS, ondersteuning TRA) (Bijlage III)

De leden van de TRA uiten hun twijfels of de provincie het aangewezen gremium is om de operationele taken rond opvang van Oekraïne (plaatsingen en belteam) op zich te nemen. Achtergrond is de gedachte dat regiogebondenheid van het belteam kan bijdragen aan kennis van de verschillende opvanglocaties en daarmee aan een betere match. Gezien de beschrijving in het concept-bestuurlijk afsprakenkader is de provincie ook deel van dit vraagstuk, aangezien zij de taak krijgen om via de PRT te organiseren wat nu (op het gebied van Oekraïne) via de Veiligheidsregio's verloopt.

Wierden geeft aan open te staan voor een verkenning om zowel de operationele taken als de coördinatie voor het bestuurlijk proces te herbergen. Deze verkenning zal de komende periode ambtelijk plaatsvinden. Op de TRA van 8 november is er duidelijkheid over de uitkomst van deze verkenning.

6. Actualiteiten

- *Ontwikkeling opvanglocaties o.a. Sluiting/afbouw CNO asiel
M.b.t. tot dit punt wordt aangegeven dat er tijdig goede afspraken met het COA zijn gemaakt en dat de uitvoering van die afspraken naar tevredenheid verloopt.*

Rijssen-Holten geeft aan goede ervaringen te hebben met het plaatsen van gezinnen uit UNHCR-locaties. Inmiddels zijn er in de gemeente 3 gezinnen vanuit een dergelijke missie gehuisvest. Portefeuillehouder is tevreden over de manier waarop dit verloopt.

Gemeenten geven aan dat de koppeling van statushouders achterblijft. Afspraak is dat op de TRA van 8 november de tussenstand m.b.t. de eerder afgegeven bestuurlijke opdracht wordt geagendeerd.

Schakelklassen raken overvol, gemeenten roepen elkaar op om combinaties te maken, zodat mogelijk minder lokalen nodig zijn. Het gaat om middelbaar onderwijs.

Enschede en Rijssen-Holten zoeken ambtelijk contact om te bezien of ze deze kwestie samen (tijdelijk) op kunnen lossen.

7. Wvttk

Geen punten.

De volgende vergadering van de TRA is op 8 november 2023 van 14.00 tot 15.30u in de raadszaal in Almelo.

***** CONCEPT (29-10-2023) *****

Bestuurlijk arrangement

van de Overijsselse gemeenten en
de commissaris van de Koning

met

het Ministerie van Justitie en Veiligheid en
het Centraal Orgaan opvang asielzoekers

over de opgaven van:

- opvang van asielzoekers
- opvang van ontheemden uit Oekraïne en
- de taakstelling huisvesting van statushouders

Datum: [dag/maand/jaar]

Toelichting

Dit Bestuurlijk Arrangement bevat afspraken tussen enerzijds de gemeenten, de commissaris van de Koning in Overijssel en anderzijds het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het Centraal orgaan opvang asielzoekers (COA).

Dit arrangement biedt duidelijkheid over de opvang- en huisvestingsopgave en de invulling daarvan in Overijssel tot 2027, zodat rust gecreëerd wordt voor de inwoners, bestuurders en medewerkers van de organisaties die bij deze opvang betrokken zijn.

Dit arrangement behelst een aanbod van wat vanaf 1 januari 2024 kan worden georganiseerd op het gebied van opvang en huisvesting. Daarmee wordt invulling gegeven aan de opgaven die nu redelijkerwijs van de gemeenten mogen worden verwacht. Overijssel vindt het van belang dat alle provincies in Nederland een evenredige bijdrage leveren aan de benodigde opvang van vluchtelingen. De Overijsselse gemeenten realiseren met dit aanbod hun evenredige aandeel.

De afspraken zijn gebaseerd op de uitgangspunten en hoofdlijnen die door de beide regionale regietafels, de Regionale Regietafel Vluchtelingen IJsselland (RRVIJ) en de Twentse Regietafel Asiel (TRA), en de provinciale regietafel (PRT) zijn onderschreven. De inzet op deze hoofdlijnen en de bijdragen van de Rijkspartners zijn voor Overijssel van belang om de opgaven te kunnen realiseren.

Bestuurlijk Arrangement

Dit bestuurlijk arrangement is een set aan afspraken tussen

enerzijds

- de Overijsselse gemeenten - elk vertegenwoordigd door een lid van het college, en
- de commissaris van de Koning in provincie Overijssel

en anderzijds

- het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) - vertegenwoordigd door de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en
- het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (hierna COA) – vertegenwoordigd door de bestuursvoorzitter.

De voorgenoemde partijen komen het navolgende overeen:

Dit arrangement bevat afspraken tussen voorgenoemde partijen over de voorgenomen realisatie van asielopvang, de opvang van Oekraïense ontheemden en de huisvesting van statushouders vanaf 1 januari 2024 tot 1 januari 2027 in de gemeenten van de provincie Overijssel.

I Opgaven Opvang en Huisvesting

De opgaven van Overijssel betreffen:

1. De provinciale opgave voor de opvang van asielzoekers;
2. De opgave van opvang van ontheemden uit Oekraïne;
3. De taakstelling huisvesting van statushouders.

Kwantitatieve opgaven: opgave opvang betreft 2024 en opgave huisvesting betreft 2023.

Ad. 1 Opvang van asielzoekers

Dit arrangement heeft betrekking op de asielopvangplekken zoals beschreven in bijlage I. Het voorstel van de gemeenten voor opvang asielzoekers is gebaseerd op de op dit moment (d.d. 29-10-2023) actuele prognoses over capaciteitsbehoefte: de nationaal benodigde opvang voor asielzoekers bedraagt 77.100 plekken per 1 januari 2024. De opgave voor Overijssel bedraagt 4.081 asielopvang plekken. De asielopvangopgave is gebaseerd op de landelijke capaciteitsprognoses, zoals door JenV gecommuniceerd aan de medeoverheden. Elk half jaar wordt de capaciteitsbehoefte voor asielopvang herijkt. Indien dit een bijstelling tot gevolg heeft, dan veranderen de opgaven voor de gemeenten in de provincie Overijssel overeenkomstig. Overijssel committeert zich in beginsel aan de opgaven die via deze wijze bekend worden gemaakt.

Als het wetsvoorstel 'Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen' ('Spreidingswet') in werking treedt, dan worden de opgaven uit dit arrangement in lijn gebracht met deze wet.

Ad. 2 Opvang van ontheemden uit Oekraïne

De Overijsselse gemeenten bieden opvang voor Oekraïense ontheemden aan conform de inspanningsverplichtingen die aan de veiligheidsregio's zijn toebedeeld. Nationaal zijn er momenteel 97.000 plekken benodigd voor ontheemden uit Oekraïne. De opgave voor Overijssel bedraagt 7.300 plekken voor Oekraïense ontheemden. Deze opgave is gebaseerd op de capaciteitsbehoefte, zoals door JenV gecommuniceerd aan de medeoverheden. Indien dit een bijstelling tot gevolg heeft, dan veranderen de opgaven voor de regio's in Overijssel overeenkomstig. Overijssel committeert zich in beginsel aan de opgaven die via deze wijze bekend worden gemaakt.

Ad. 3 Huisvesting van statushouders

De taakstelling voor het huisvesten van statushouders is op grond van de Huisvestingswet 2014 een wettelijke taak van gemeenten. De omvang van de halfjaarlijks taakstelling wordt twee keer per jaar (wettelijk uiterlijk 1 april en 1 oktober) door JenV gepubliceerd en omgerekend – naar inwonertal - naar het aandeel van de gemeenten.

Met betrekking tot het uitoefenen van toezicht op de realisatie van de taakstelling is het van belang dat de taakstelling tijdig bekend wordt gemaakt en dat de taakstelling van gemeenten tijdig wordt dicht gekoppeld door het COA. De opgave over heel het jaar 2023 betreft 3.233 te huisvesten statushouders. De taakstelling voor de eerste helft van 2024 is d.d. 29 oktober 2023 nog niet gepubliceerd.

II Uitgangspunten

Behoud bestaande afspraken

Een aantal Overijsselse gemeenten heeft op individueel niveau afspraken gemaakt met het ministerie van Justitie en Veiligheid/COA. Deze afspraken blijven onverkort geldend.

Ook in de toekomst is er alle ruimte voor nieuwe individuele afspraken tussen gemeenten en COA/JenV. Ook is het mogelijk om desgewenst bestaande (bilaterale) afspraken aan te passen door betrokken partijen.

Financiën

Financiering loopt in principe via de reguliere regelingen die er voor de bekostiging van deze opgaven zijn vanuit het Rijk. De opvang en huisvesting mag gemeenten in Overijssel niet meer geld kosten dan er via het Rijk aan middelen beschikbaar komt.

Daar waar in de uitwerking blijkt dat voor pilots of regelruimte extra middelen nodig zijn voor realisatie, treden ondertekenaars van dit arrangement met elkaar in gesprek.

De gemeenten verantwoordelijk over hun verplichtingen in het kader van asielopvang rechtstreeks aan de uitvoeringsorganisatie COA en het ministerie van JenV. Bij wijzigingen gedurende de looptijd zullen ondertekenaars gezamenlijk om tafel gaan om hierover afspraken te maken. Hierbij wordt het continueren van de huidige financiële afspraken als uitgangspunt gehanteerd.

De financiële vergoedingen die voortkomen uit de Spreidingswet worden hier ook toegepast op het moment dat de Spreidingswet in werking treedt.

Ook bij de opvang van ontheemden uit Oekraïne is het uitgangspunt dat gemeenten geen financieel nadeel ondervinden. De financiering vanuit het Rijk aan de gemeenten voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne is kostendekkend: alle kosten die worden gemaakt vanwege de realisatie en exploitatie van de opvang van ontheemden uit Oekraïne worden van rijkswege vergoed (conform het bestuurlijk afsprakenkader opvang ontheemden uit Oekraïne 2024). De Regeling opvang ontheemden Oekraïne is de grondslag voor de opvang van Oekraïense ontheemden door gemeenten.

Borgen regionale en provinciale ondersteuning

De regionale en provinciale regietafels spelen prominente rollen als bestuurlijke afstemmingsgremia in de provincie Overijssel. Alle opgaven op het terrein van reguliere asielopvang, opvang van Oekraïense ontheemden en huisvesting van statushouders komen hier samen. Voor goed functionerende regionale en provinciale regietafels is derhalve voldoende (financiële) ondersteuning belangrijk.

Indien het wetsvoorstel Wettelijke taak gemeenten mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet) in werking treedt, wordt bovendien een formele taak bij de voorzitter van de PRT belegd, de commissaris van de koning in zijn rol als rijksorgaan.

Op basis van een op landelijk niveau af te spreken verdeling van de beschikbare middelen, zal in financiering voor de PRT Overijssel worden voorzien vanuit het Rijk.

De bekostigingssystematiek voor de regionale samenwerkingsverbanden (die ontstaan n.a.v. het Bestuurlijk afsprakenkader (BAK) opvang ontheemden Oekraïne) wordt vastgelegd in een bekostigingsbesluit samenwerkingsverbanden opvang ontheemden uit Oekraïne.

Looptijd

Het Bestuurlijk Arrangement heeft een looptijd van 1 januari 2024 tot 1 januari 2027, met de mogelijkheid dit te verlengen.

III Afspraken op het gebied van Opvang en Huisvesting

Er is een aantal hoofdlijnen waarlangs de afspraken gemaakt worden. Deze hoofdlijnen zijn:

- Opvang op maat
- Zorg en onderwijs
- Participatie
- Regionale doorstroming.

De invulling van de hoofdlijnen en de bijdragen van de Rijkspartners zijn voor Overijssel van belang om de opgaven te kunnen realiseren. De vermelde inzet met betrekking tot opvang, participatie, zorg en onderwijs geldt zowel voor asielzoekers en statushouders als voor Oekraïense ontheemden.

Opvang op maat

Asielopvang

Overijssel onderschrijft bij het vormgeven van de opvang de uitgangspunten van de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen (zoals die in 2020 in de Landelijk Regietafel (LRT) is vastgesteld) en vindt het belangrijk dat de geactualiseerde Uitvoeringsagenda die uitgangspunten blijft bevatten. Dat betekent o.a. dat asielzoekers met een kansrijke asielaanvraag en statushouders zo snel als mogelijk in de gemeente of regio worden geplaatst waar zij uiteindelijk komen te wonen zodat zij kunnen starten met inburgering in Nederland. Maar ook asielzoekers die uiteindelijk niet mogen blijven, maar wel recht op opvang hebben, worden opgevangen in Overijssel. Het COA bepaalt welke asielzoekers en statushouders op welke opvanglocatie worden geplaatst en houdt daarbij, zo veel als mogelijk is, rekening met dit uitgangspunt. Dit betekent dat wordt gewerkt met kansrijke koppelingen, en regiokoppelingen. Verplaatsingen en verhuizingen worden waar mogelijk tot een minimum beperkt. De samenstelling van de groep asielzoekers en statushouders die in de provincie wordt geplaatst vormt zoveel mogelijk een afspiegeling van de landelijke populatie van asielzoekers.

Doorontwikkeling regionale opvanglocatie (ROL)

Overijssel ziet daarbij graag dat waar mogelijk de asiel- en vertrekprocessen ook regionaal worden georganiseerd, zodat reis- en verhuisbewegingen tot een minimum worden beperkt. Overijssel maakt daarbij graag de afspraak dat betrokken departementen en organisaties samen met de gemeente Zwolle een samenwerking aangaan om samen verder vorm te geven aan de (door)ontwikkeling van de Regionale Opvang Locatie (ROL) en te kijken hoe opvang in Overijssel - en breder in het land - daarvan kan leren. Het ophalen van leerpunten hierbij is van belang om deze - getoetst aan de praktijk - bij de actualisering/doorontwikkeling van de Uitvoeringsagenda mee te kunnen nemen en best-practices breder toe te kunnen passen. Ook

het ministerie van JenV en COA zetten zich in voor deze doorontwikkeling en het breder toepassen van de leereffecten.

Kleinschalige opvangvoorzieningen

Binnen Overijssel is het mogelijk dat opvang wordt gerealiseerd die past bij de aard en omvang van de gemeenten en die aansluit bij de schaal waarop faciliteiten binnen de provincie aanwezig zijn. Zo is het mogelijk om kleinschalige opvanglocaties te realiseren die worden aangehaakt bij een in de omgeving liggende grootschaligere opvangvoorziening zodat gebruik kan worden gemaakt van de (centrum)faciliteiten. Vanuit deze optiek wordt samen met het COA door betrokken gemeente(n) binnen de door het COA opgestelde kaders voor kleinschaligheid gekeken naar de mogelijkheid tot realisatie waarbij ook gekeken wordt hoe de wensen van Overijssel over de invulling van de opvang daarin meegenomen kunnen worden. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de bestaande samenwerkings- en netwerkstructuren die binnen Overijssel bestaan. Indien gewenst kan hierbij ook gebruik worden gemaakt van ondersteunende diensten van organisaties zoals het Rode Kruis of VluchtelingenWerk Nederland. Het is niet de bedoeling dat kleinschalige opvang expliciet voorbehouden is aan één doelgroep.

Aanpak overlastgevers in de opvang van Oekraïense ontheemden

Het vraagstuk rond overlastgevende bewoners in de opvang voor Oekraïense ontheemden begint steeds meer te knellen. Gezamenlijk met JenV en COA wordt gekeken naar wat er landelijk en regionaal nodig en mogelijk is om dit probleem aan te pakken.

Aandachtspunten daarbij:

- Nader verkennen op welke wijze de Handhaving- en Toezichtlocatie (HTL) van COA een oplossing kan bieden voor problematiek die gemeenten ervaren op opvanglocaties. Mogelijkheid bezien tot plaatsing in HTL voor bewoners die stelselmatig regels overtreden en ernstig verstorend gedrag vertonen (bijv. crimineel gedrag dat (nog) niet tot hechtenis leidt).
- Aandacht voor de categorie bewoners met psychische problematiek (al dan niet in combinatie met verslaving) en om het eerder gestopte project met Leger des Heils in een andere vorm of met een andere partner te hervatten, maar dan wel met een lagere toegangsdrempel.
- Regionaal in gesprek gaan met het Leger des Heils en/of andere mogelijke partners om te kijken of we op kleine schaal een aantal plekken kunnen realiseren voor deze doelgroep. In aansluiting op lokale voorzieningen en ondersteuning door het Loket Ontheemden Oekraïne Psychosociale hulp (LOOP).
- Bezien of het mogelijk is om in Overijssel tot een 'time-out-construct' te komen waarbij gebruik wordt gemaakt van time-out plekken i.p.v. time-out locaties. In beginsel tijdelijke overplaatsingen, waarbij denkbaar is om in een aantal sub regio's gemeenten aan elkaar te koppelen die hier behoefte aan hebben. Voor situaties waarin een overplaatsing een patroondoorbekend effect kan hebben.

JenV heeft aangegeven in de loop van november te komen met een vervolg / een voorstel voor hoe wel of niet de HTL voor de groep overlastgevers uit opvang Oekraïne in te zetten. Gemeenten hebben met name voor de groep zorgvragers een oplossing nodig die op Rijksniveau wordt opgepakt.

Als we draagvlak bij inwoners willen behouden én draagkracht bij de betreffende locatieleiders (en hun teams) is de dringende oproep over meer en concrete handelingsperspectieven te beschikken. De maatregelen die begin oktober van kracht zijn geworden zijn niet toereikend genoeg.

Zorg en Onderwijs

De opdracht rond de opvang van vluchtelingen en asielzoekers is breder dan het 'bieden van een bed'. Het zorg- en onderwijssysteem in Nederland is goed geregeld met hoge kwaliteitseisen. De uitdaging is om die kwaliteit in deze crisis/omstandigheden te garanderen. Zeker gezien de wachtlijsten die bestaan bij met name de GGZ (jeugd, volwassenen en ouderen) is ondersteuning voor locaties gewenst. Buiten kijf staat dat gemeenten zorg,

onderwijs en participatie op een deugdelijke manier willen regelen, maar daarvoor is nodig om in gezamenlijkheid met de betrokken ministeries te kijken wat er mogelijk is in regels en financiën. Daarover zijn we met elkaar in gesprek.

Het is van belang dat in de (regionale) Bestuurlijke Overleggen Onderwijs en Zorg het onderwerp Nieuwkomers goed wordt meegenomen. Een werkagenda met adressering van de praktische problematiek is helpzaam bij het gezamenlijk zoeken naar oplossingen. De inzet is om het periodiek om tafel te gaan met Rijkspartners en korte lijnen te hebben.

Regelruimte voor onderwijs

Er is een nieuwe wet van kracht om de onverwachte groei van het aantal nieuwkomers op te vangen, wanneer er een tekort aan onderwijsplaatsen ontstaat of kan ontstaan. Er kan een Tijdelijke Nieuwkomers Voorziening (TNV) worden aangevraagd om voldoende onderwijsplaatsen te organiseren voor nieuwkomers.

In zo'n noodsituatie voert het college van B&W de regie. Ze brengen alle partijen bij elkaar om afspraken te maken over voldoende onderwijs voor nieuwkomers.

Regelruimte voor zorg

T.a.v. de reguliere zorg (huisartsen en tandartsen) zijn wachtlijsten een groot probleem. Regelruimte is nodig om te experimenteren met alternatieve vormen van zorgverlening, zoals de inzet van een mobiele unit t.a.v. huisartsen- en tandzorg.

Aparte aandacht vergt de psychosociale zorg en hulpverlening. Juist nu de opvang langer duurt komen meer trauma's naar boven wat zorgt op druk voor de hulpverlening. Maar ook specifieke situaties (bijv. dementie, suïcidepogingen) leiden tot verzwaring van de geboden opvang. Belangrijk is voorts te onderzoeken of de administratieve druk beperkt kan worden en of financieringsstromen ontschot kunnen worden.

Participatie

We zoeken naar (meer) mogelijkheden voor participatie van asielzoekers, zowel asielzoekers met een kansrijke asielaanvraag (voorinburgering) als asielzoekers met een kansarme asielaanvraag (nuttige dagbesteding) en statushouders.

Het is belangrijk dat alle bewoners van een asielzoekerscentrum (azc) zo snel mogelijk actief zijn in de samenleving. Dit draagt bij aan een zinvolle dagbesteding van asielzoekers. Meedoen in de samenleving bevordert het welbevinden en de gezondheid van deze bewoners. Door mee te doen vergroten ze hun kennis van de Nederlandse taal en cultuur, doen ze werkervaring op en komen ze in aanraking met Nederlanders. Hierdoor neemt mogelijk ook het draagvlak voor nieuwkomers in de samenleving toe.

Momenteel mogen asielzoekers op basis van Nederlandse regelgeving na zes maanden in procedure en dan niet langer dan 24 weken per jaar werken. Veel asielzoekers willen maar al te graag een waardevolle bijdrage aan de maatschappij leveren. De uitspraak van het beroep bij de Rechtbank tegen de eerdere uitspraak van de rechter dat asielzoekers langer mogen werken wordt op zeer korte termijn verwacht.

Meedoenbalies

COA heeft Meedoenbalies om participatie te stimuleren. De Meedoenbalie is een centrale plek in een azc waar verschillende activiteiten voor bewoners aangeboden worden. Alle bewoners van een azc kunnen zich hiervoor aanmelden. Ongeacht de status van hun procedure. Het betreft bijvoorbeeld activiteiten als vrijwilligerswerk, sport, recreatie en soms betaald werk. Door mee te doen dragen bewoners bij aan de lokale samenleving. Op die manier krijgt de samenleving meer kennis over, en begrip voor, nieuwkomers. Vaker meedoen, het liefst in de directe omgeving van het azc, daar draait het om.

COA kan door de facilitering van Meedoenbalies op (centrum)locaties goed bijdragen aan deze ambitie in Overijssel. Tevens willen we kijken naar mogelijkheden om het participeren niet vrijblijvend te laten zijn.

Pilot Buitenkwartier

In de pilot Buitenkwartier in gemeente Hardenberg willen we ontdekken met welke randvoorwaarden en begeleiding we het eigenaarschap van mensen in het bouwen van een leven in Nederland vanaf dag één ruimte kunnen geven en kunnen benutten. De basis van deze pilot ligt in de overtuiging dat het overgrote deel van de bewoners van het azc zich wil richten op het opbouwen van een nieuw, bestendig bestaan in Nederland. Daarmee bezig zijn, geeft een positieve invulling van de wachttijd binnen het azc en creëert direct een medeverantwoordelijkheid voor de directe (leef)omgeving zoals we dat in Nederland kennen. Wetgeving en beleid werkt daarin op dit moment beperkend.

Bewoners, omwonenden en betrokkenen als COA, vrijwilligers, taalonderwijs, JenV, gemeente, vluchtelingenwerk, SZW gaan vanuit dit doel aan de slag. Op vier thema's: leven op het azc, intensivering op taal, verbinding met werk-onderwijs-verenigingsleven en het wegnemen van juridische belemmeringen. We willen werken aan een open centrum, investeren in gemengde vormen van taalonderwijs, het versnellen van het verkrijgen van burgerservicenummers (BSN) en het vereenvoudigen van de tewerkstellingsvergunning (TWV).

Alle partijen zetten zich gezamenlijk in voor een goede uitvoering van deze pilot en voor het breder toepassen van de leereffecten van deze pilot in Overijssel.

Versnellen inschrijving Basisregistratie Personen (BRP)

Er is (landelijk) gekozen om voor deze specialistische taak de expertise zoveel mogelijk bij de bestaande BRP-straten te laten, zodat deze niet versnipperd raakt waardoor het risico op fouten toeneemt. Lokale of regionale inschrijving in de BRP is daarom geen optie.

Om de huidige voorraden in te lopen is er afgelopen periode gezamenlijk met o.a. de vijf BRP-straatgemeenten, VNG, COA, IND, ministerie van BZK en ministerie van JenV een plan voor het opschalen van de bestaande BRP-straten uitgewerkt. Hiervoor zijn middelen beschikbaar gesteld vanuit beide ministeries. Tot eind 2024 zullen drie BRP-straten dusdanig opschalen dat de totale capaciteit met circa een derde wordt verhoogd.

Statushouders worden met prioriteit ingeschreven, de verwachting is dat de voorraad statushouders einde eerste kwartaal 2024 is ingelopen. De totale voorraden van de BRP-straten voor zowel de statushouders als asielzoekers moeten eind 2024 zijn ingelopen. Daarnaast zijn er mogelijkheden om – in bijzondere omstandigheden - met spoed te kunnen worden ingeschreven. Zo kunnen bijvoorbeeld asielzoekers die werk hebben gevonden of statushouders die een woning aangeboden hebben gekregen met voorrang worden ingeschreven.

In Overijssel kan beter gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden van de spoedinschrijving. Het COA heeft met betrekking tot de voorlichting hiervan en uitvoering een belangrijke rol. Gezamenlijk zullen COA en gemeenten beter invulling geven aan de mogelijkheid van spoedinschrijvingen.

Regionale doorstroming / huisvesting

Regionale doorstroming in Overijssel staat centraal met het principe: 'Kom je in Overijssel, dan mag je in Overijssel blijven'. Hiermee wordt bedoeld dat als je als asielzoeker in een Overijsselse opvang een verblijfsvergunning krijgt, je dan ook, zo mogelijk, in Overijssel gekoppeld wordt aan een gemeente en hier kan inburgeren. En dus niet weer hoeft te verhuizen naar een andere regio.

Het COA spant zich in om asielzoekers uit een Overijsselse opvanglocatie, indien succesvol in de asielprocedure en rekening houdend met de omstandigheden van de asielzoeker, uit de opvang te laten stromen als statushouder in een Overijsselse gemeente of eventueel een geografisch nabij gelegen gemeente in een aangrenzende provincie.

De huisvesting van statushouders, conform de taakstelling, is en blijft een gemeentelijke taak. De Overijsselse gemeenten zetten maximaal in op de opgave voor huisvesting statushouders, conform de taakstelling huisvesting statushouders, incl. AMV-huisvesting voor Nidos. Daarbij is het van belang, ook in het kader van bestuurlijk toezicht, dat er vanuit het COA tijdig voldoende koppelingen beschikbaar komen voor gemeenten om aan de taakstelling te kunnen voldoen.

Het is Overijsselse gemeenten toegestaan om de totale provinciale taakstelling huisvesting onderling met elkaar te salderen. Dit gebeurt in afstemming met de betreffende regio's en de provincie.

Met het COA wordt bezien of er verbeteringen mogelijk zijn in de wijze van koppeling en omkoppeling om tot een betere match tussen gekoppelde statushouders en woonaanbod te komen.

Breder uitzetten van het project Thuisgevers

De Thuisgevers helpen gemeenten door heel Nederland bij het versneld halen van de taakstelling huisvesting statushouders. Dat doen ze via maatschappelijke initiatieven. Zij weten ongeziene woonplekken te vinden die voor de overheid vaak niet zichtbaar zijn, zoals een leegstaande pastorie, bedrijfsruimte en een onderwijsgebouw. Ook koppelt het maatschappelijke initiatief statushouders aan een buddy voor aanvullende sociale begeleiding. De kwartiermakers van de Thuisgevers bieden kosteloze hulp en praktische ondersteuning aan gemeenteambtenaren en onze pioniers helpen maatschappelijke initiatieven een Thuisgeef-initiatief te realiseren.

De Thuisgevers worden gefinancierd door JenV en ondersteund door COA en de VNG. De ambitie is om in alle gemeenten van Nederland Thuisgeef-initiatieven te realiseren en daarmee de doorstroom van statushouders uit de asielopvang te versnellen.

In de provincie Overijssel zijn het afgelopen jaar al meerdere Thuisgeef-initiatieven gerealiseerd; in o.a. Kampen, Dalfsen en Staphorst zijn via de Thuisgevers tientallen statushouders tijdelijk gehuisvest. De ambitie is om in alle gemeenten van de provincie Overijssel de mogelijkheden te verkennen voor een Thuisgeef-initiatief. Gemeenten worden uitgenodigd contact op te nemen met de Thuisgevers om bijvoorbeeld een gezamenlijke inspiratiesessie met het maatschappelijk middenveld te organiseren.

Breder uitzetten project Takecarebnb

Het afgelopen jaar heeft gemeente Zwolle ingezet op het project 'Takecarebnb'. Het project 'Takecarebnb' kan bijdragen om statushouders gekoppeld aan de gemeente via gastgezinnen al te huisvesten en zo al te bouwen aan een sociaal netwerk en integratie te bevorderen. Afhankelijk van de resultaten van dit project wil het Rijk in samenwerking met de provincie onderzoeken hoe het concept 'Takecarebnb' breder uitgezet kan worden in Overijssel.

Ondersteuning gemeenten

De provincie ondersteunt gemeenten in het vinden van creatieve en flexibele huisvestingsoplossingen. De provincie denkt aan de voorkant mee met gemeenten over mogelijke huisvestingsoplossingen. De insteek is om middels creatieve initiatieven (onder andere op het gebied van flexwonen) meer woningen voor statushouders beschikbaar te krijgen. De provincie ondersteunt gemeenten middels het provinciaal aanjaagteam woningbouw, waarbij meegedacht wordt met oog op praktische huisvesting vraagstukken en/of ondersteunen in het aanvragen van mogelijke (Rijks)regelingen. Ook ruimtelijk, over locatiekeuze en inpassing wordt meegedacht met gemeenten.

IV Regie en uitvoering

Na ondertekening van deze overeenkomst wordt de coördinatie ten aanzien van de opgave belegd bij de Provinciale Regietafel. Voortgang en stand van zaken worden in de looptijd van de overeenkomst minimaal twee keer per jaar besproken in de PRT.

V Ondertekening

Namens het college van Almelo,

“ “ “ “ Zwolle,

Etc.

Bijlage 1

Overzicht beschikbare asielopvang vanaf 1 januari 2024 in de provincie Overijssel

Oplegger bij concept 'Bestuurlijk Arrangement Opvang en Huisvesting Overijssel'

Memo t.b.v. de Twentse regietafel (8/11/'23) namens het regionaal ambtelijk netwerk

Het voorliggende concept Bestuurlijk Arrangement is in samenwerking met de gemeenten, regio's en betrokken Rijkspartners voorbereid. De afgelopen maanden zijn de uitgangspunten en hoofdlijnen, die eerder door de beide regionale regietafels en de provinciale regietafel zijn onderschreven, met (een afvaardiging van) het ambtelijk netwerk, het COA en JenV/Rijkspartners uitgewerkt met als doel om te komen tot een Bestuurlijk Arrangement.

Het concept laat zien dat de hoofdlijnen veelal nog niet in concreet uitgewerkte actiepunten/afspraken worden gevat. Maar in de gesprekken met betrokken partners per onderdeel zijn de belangrijkste ontwikkelingen en nagestreefde richtingen besproken en zijn procesafspraken gemaakt over het vervolg van de aanpak.

Omdat een aantal recente ontwikkelingen en nieuwe wetgeving van Rijkswegge wel bijdragen aan de Overijsselse ambities hebben we een aantal hiervan ook opgenomen in de tekst om inzichtelijk te maken dat er van Rijkswegge ook beweging is die wat voor ons oplevert. Als voorbeeld de aanpak van de opschaling van de BRP-straten om achterstand weg te werken, de uitrol van de Meedoenbalies bij COA om participatie te stimuleren, de Tijdelijke Nieuwkomers Voorzieningen (TNV) om onderwijs voor nieuwkomers eerder mogelijk te maken.

Reactie vanuit het ambtelijk netwerk (op concept 29-10)

Op 30 oktober jl. is het concept besproken met een brede afvaardiging van het ambtelijk netwerk uit IJsselland en Twente. De algemene indruk van dit netwerk is dat onze kwalitatieve lijn over de invulling van opvang (met regionale doorstroom, participatie en minder verhuisc Bewegingen) nog onvoldoende waargemaakt kan worden door nog te weinig concrete toezeggingen vanuit COA en JenV. Daardoor is de meerwaarde op dit moment in de ogen van de gemeenten nog mager. Gemeenten willen graag de opgaven waarmaken, ook kwalitatief, maar geven nadrukkelijk aan dat daarvoor vanuit het COA en JenV concretere afspraken nodig zijn.

Op 1 november is in het Twentse ambtelijk netwerk hierop doorgesproken, ter voorbereiding op de TRA van 8 november. Hun advies aan de TRA is om de huidige versie van het Bestuurlijk Arrangement te beschouwen als tussenstap, ter afronding van de oriëntatiefase. Wat nu nodig is, is meer een onderhandeling met J&V en COA, om overeenstemming te krijgen over dat wat wij nodig hebben en wat zij daarin concreet kunnen realiseren. De voor Twente belangrijke onderwerpen zijn volgens het ambtelijk netwerk:

- Aantallen. We willen niet dat de gevraagde aantallen steeds maar weer opgehoogd kunnen worden. In feite willen we als Overijssel niet hoeven op te lossen wat andere provincies laten liggen.
- Financiën. Duidelijkheid dat de kosten die gemaakt worden voor pilots enz en de méérkosten die bij gemeenten ontstaan door de opvang (bv door het woonplaatsbeginsel in de Jeugdzorg) vergoed worden.
- Méér regionaal koppelen van asielzoekers die in de regio worden opgevangen, bij het verkrijgen van een status. De wens bestaat hier strakkere afspraken over te maken met COA in Twente/Overijssel.
- Hulp bij het realiseren van de benodigde voorzieningen voor Zorg en Onderwijs. Dan gaat het zowel om het organiseren ervan als compensatie voor de kosten waar gemeenten mee geconfronteerd worden.
- Duidelijkheid van het Rijk ten aanzien van de middellange en langere termijn opvang en huisvesting van Oekraïners.
- Overlastgevend gedrag in Oekraïne-locaties. Dat gaat o.a. om gebruik van HTL-locaties van het COA, maar ook het organiseren van toegang tot (psychiatrische) zorg waar nodig, optreden bij crimineel gedrag, trainen/toerusten van personeel op locaties, enz.

Voorstel

Het voorstel vanuit de provincie is om een gesprek te plannen met JenV (5.1.2e|5.1.2e), dir. Regie Migratieketen) en COA-bestuur met bestuurlijke vertegenwoordigers vanuit Overijssel (bijv. voorzitters regionale tafels) na de PRT (en petit comité) van 13 november. De voorgestelde boodschap voor dit gesprek is dat met de afspraken in het concept BA onze kwalitatieve lijn nog onvoldoende waargemaakt kan worden doordat er te weinig concrete toezeggingen en beweging vanuit COA en JenV is om die kwalitatieve slag te kunnen realiseren. We willen dus toewerken naar meer concrete afspraken.

Vraag aan de deelnemers van de TRA:

- Kunt u akkoord gaan met het voorstel om een gesprek te plannen met JenV en COA na de PRT van 13 november?
- Kunt u akkoord gaan dat dit gesprek wordt gevoerd door de voorzitters van de regionale regietafels als bestuurlijk vertegenwoordigers vanuit Overijssel?
- Kunt u akkoord gaan met de voorgestelde boodschap?
- Bent u akkoord met de bovengenoemde onderwerpen als aandachtspunten voor het vervolg?

Van	5.1.2e 5.1.2e & 5.1.2e 5.1.2e
Aan	Twentse Regietafel Asiel
Onderwerp	Bestuurlijk resultaat: Oplossingsrichtingen verbetering (proces) koppeling en huisvesting statushouders
Datum	1 november 2023

De Twentse Regietafel Asiel (TRA) heeft op 29 maart de opdracht gegeven om te onderzoeken hoe we op het gebied van huisvesting van statushouders de match tussen vraag en aanbod kunnen verbeteren. In het kader van die opdracht heeft de TRA haar voorzitter aangesteld als opdrachtgever. In een samenwerking tussen gemeenten, COA, provincie, WoON Twente en Veiligheidsregio Twente is een document tot stand gekomen waarin oplossingsrichtingen voor dit vraagstuk worden verkend. Er zijn een aantal zaken tijdens dit proces verduidelijkt, die ondersteunen in het vinden van duurzame oplossingen. Het uitgebreide document dat het resultaat is van deze samenwerking is op verzoek beschikbaar via team Vluchtelingen zaken van de Veiligheidsregio Twente.

Overigens heeft 5.1.2e | 5.1.2e (voorzitter WoON Twente), bij de bespreking van het thema statushouders in het laatste BO Wonen met de Provincie, aangegeven graag mee te willen werken aan de verdere ambtelijke analyse en uitwerking van oplossingen. Hun verzoek is om als corporaties/partner aan te sluiten in een volgende TRA (vanuit bestuur WoON Twente). Zodat we ook bestuurlijk gezamenlijk kunnen werken aan de mogelijke Twentse oplossingen op dit thema.

Eerder is de TRA bijgepraat via een tussenstand in haar vergadering van 5 juli jl. Voorliggend document heeft als doel om de bestuurders aan de Twentse regietafel mee te nemen in het resultaat van het doorlopen proces. Daarbij beperken we ons tot de hoofdlijn van het 'moederdocument' zoals in de vorige alinea beschreven. De TRA heeft in haar vergadering van 5 juli aangegeven een nadere uitwerking te willen zien van:

1. Het verbeteren van het proces van koppelingen aan gemeenten c.q. het uitwisselen van koppelingen tussen gemeenten
2. De mogelijkheden die een regionale voorziening kan bieden in het antwoord op de vraag op welke manier de doorstroming op reguliere opvanglocaties kan worden bespoedigd.

1. Het verbeteren van het proces van koppelingen

Samen met COA, gemeenten en wooncorporaties hebben we gezocht of we door samenwerking in de regio het beschikbare woningaanbod in alle Twentse gemeenten beter kunnen benutten om de aan Twentse gemeenten gekoppelde statushouders te huisvesten binnen de gevraagde termijn. Uitgangspunt daarbij is dat gemeenten ieder hun eigen taakstelling behouden.

We zien de volgende concrete mogelijkheden voor COA, gemeenten en corporaties, allemaal binnen de huidige wet- en regelgeving, waarvan we in de praktijk kunnen testen of het versnelling geeft op de huisvesting van statushouders:

- 1) Zorg voor méér koppelingen en beter-in-de-tijd-gespreide koppelingen voor Twentse gemeenten (en daarmee ook voor de corporaties);
- 2) Maak gebruik van de mogelijkheid om 'elkaars statushouders' te huisvesten, door informatie over gekoppelde statushouders en beschikbare woningen te delen met meerdere gemeenten;
- 3) Biedt woningcorporaties beter zicht op de totale taakstelling die er in Twente ligt (incl. monitoring) en geef hen toegang tot de beschikbare data over (gekoppelde) statushouders;
- 4) Ga gericht op zoek naar andere, eventueel tijdelijke, woonoplossingen voor de doelgroepen die het moeilijkst te huisvesten zijn. Bv alleenreizenden, statushouders die wachten op gezinshereniging, grote gezinnen, enz. En deel de beschikbare kennis en ervaring met elkaar.

(De mogelijkheden zijn in het moederdocument nader toegelicht).

2. Regionale voorziening ter bespoediging van doorstroming in regionale opvang

In deze fase van het traject zijn er een aantal algemene punten te benoemen die aandacht vragen in het besluiten tot het opzetten van een dergelijke voorziening. De beginvraag daarbij is in hoeverre

gemeenten de verantwoordelijkheid voelen om de doorstroming op de reguliere locaties te bespoedigen. Daarbij is het goed om te vermelden dat de hier genoemde oplossingen geen garanties geven voor daadwerkelijke verbetering van de doorstroom; dat is van meer factoren afhankelijk. Wel durven wij te stellen dat de combinatie van de in dit memo onder 1 en 2 genoemde 'sporen' tot meer resultaat zal leiden dan wanneer sprake is van ofwel alleen spoor 1 ofwel alleen spoor 2.

- Uit de verkenning zoals die tot nu toe is uitgevoerd, blijkt dat de meest logische groep om deze voorziening op te richten die van alleengaanden is. Reden daarvoor is dat dit een specifieke groep is, die op gezinshereniging wacht en daarom het moeilijkst uitstroomt uit de reguliere opvanglocaties. In veel gevallen komen zij pas in een (eensgezins)woning terecht als er zicht is op de gevraagde gezinshereniging. Gezinnen met een status die in een opvang zitten, kunnen vanuit die opvang doorstromen naar een reguliere woning. Aandachtspunt is dat wanneer er wordt gekozen om de voorziening in te richten voor alle alleengaanden met een gezinsherenigingsprocedure, de doorstroming relatief laag zal zijn (omdat de procedures tijdrovend zijn en de kansrijkheid van de aanvragen wisselend is). Wanneer de groep meer de 'niche' is van de kansrijke gezinsherenigingsaanvragers, is de doorstroom mogelijk hoger, waarmee deze voorziening waarschijnlijk ook meer bijdraagt aan het verlagen van de druk op de AZC's.
- Hoe de voorziening er daadwerkelijk uit gaat zien is sterk afhankelijk van de locatie en het antwoord op de vraag of er al voorzieningen aanwezig zijn. Wat hoe dan ook een aandachtspunt is, is de mate van zelfstandigheid en privacy (bijvoorbeeld in de vorm van zelfstandige woonunits). Ook met het oog op het vroeg starten met inburgeren en opbouwen van een sociaal netwerk.
- In de regio Zwolle wordt inmiddels ervaring opgedaan met wat daar een Regionale opvanglocatie heet. Een les die daaruit wordt getrokken is dat een kleinere schaal (in dit voorbeeld: 5 gemeenten) effectiever lijkt te werken dan een dergelijke voorziening voor een hele regio (in geval van Twente: 14 gemeenten).
- De inschatting op dit moment is dat het inrichten van een dergelijke voorziening alleen zinvol is wanneer een meerderheid van de Twentse gemeenten hier ook daadwerkelijk inspanning en middelen voor wil leveren.

Conclusie op bovenstaande onderdelen

Beide trajecten lijken kansrijk om nader uit te werken c.q. concreet te maken voor een locatie in Twente (in het geval van de regionale voorziening). Dat laatste kan alleen als er sprake is van een gemeente, of een aantal gemeenten, die dit daadwerkelijk willen realiseren. Het daadwerkelijk tot stand brengen van een voorziening zoals hier beschreven, maakt geen deel uit van de bestuursopdracht zoals begin 2023 door de TRA afgegeven. Wel kan de informatie zoals bij team vluchtelingenzaken beschikbaar, met de desbetreffende gemeente(n) worden gedeeld t.b.v. een concreet vervolg.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De commissarissen van de Koning
De colleges van Burgemeester en Wethouders

Afschrift aan: Colleges van Gedeputeerde Staten
Bestuurders van woningcorporaties

Directoraat-Generaal Migratie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
4951007

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 6 oktober 2023
Onderwerp Vervolg dringende oproep asielopvang en huisvesting
vergunninghouders

Geachte heer/mevrouw,

Op vrijdag 22 september jl. deed ik een dringend beroep op u om 450 opvangplekken vanaf zaterdag 23 september en, aanvullend, 750 opvangplekken vanaf maandag 25 september te realiseren. Dit om te voorkomen dat de maximale bezetting van 2.000 opvangplekken in Ter Apel overschreden zou worden en escalatiemaatregelen genomen zouden moeten worden zoals - desnoods ongevraagd - het onderbrengen van asielzoekers op opvanglocaties die doelgroeprestricties hanteren of in hotels. Tevens schreef ik dat ik u zo spoedig mogelijk zou informeren over de opbrengst van de brief van 22 september jl. en de benodigde vervolgstappen. Mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties informeer ik u over:

- 1) het resultaat van de oproep van 22 september;
- 2) de verwachtingen ten aanzien van de opvang tot het einde van het jaar;
- 3) en doe ik een dringend vervolgberoep op u om voldoende opvang en huisvesting te realiseren om te voorkomen dat de komende periode asielzoekers geen opvang kan worden geboden.

Deze brief is een vervolgbrief op de brief van 22 september jl. en wordt nu verstuurd gelet op de hoge nood in de opvangsituatie op dit moment. Volgende week wordt u separaat geïnformeerd over de hoogte van de taakstelling huisvesting 2024-I en de stand van zaken met betrekking tot de taakstelling 2023-II. Begin november stuur ik u bovendien een brief over het capaciteitsbesluit van het COA inzake de verwachte opvangbehoefte voor volgend jaar.

Resultaat oproep 22 september

Een tiental gemeenten heeft gehoor gegeven aan de oproep om op de zeer korte termijn opvang te realiseren, waarvoor ik zeer dankbaar ben. In totaal zijn vorige week 500 extra opvangplekken gerealiseerd en openen we deze week 300 extra plekken. Dit heeft er zeer aan bijgedragen dat we de acute nood voor de afgelopen dagen hebben kunnen oplossen, maar duidelijk is dat we op (zeer) korte termijn meer opvangplekken nodig hebben.

Verwachtingen tot eind 2023

Op 16 mei jl. stuurde ik u een brief over de verwachte capaciteitsbehoefte op 1 januari 2024 van (landelijk) 77.100 opvangplekken en een verdeling over de provincies aan de hand van de verdeelsleutel zoals in de Landelijke Regietafel Migratie en Integratie is overeengekomen. Op dit moment zijn er landelijk ongeveer 61.400 opvangplekken. Aangezien de instroom vooral in de eerste helft van dit jaar minder was dan verwacht, zijn er naar verwachting minder dan 77.100 plekken nodig. Ik verwacht tot het einde van het jaar nog rond de 8.400 extra opvangplekken nodig te hebben, bovenop de reeds gerealiseerde 61.400 plekken.

Ondanks dat het aantal te realiseren opvangplekken minder is dan verwacht, zien we op dit moment te weinig aanbod van nieuwe plekken. Nu de dagelijkse instroom piekt, in het bijzonder de instroom van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's), is het aantal gerealiseerde opvangplekken te laag om alle asielzoekers de komende periode op kunnen vangen.

Bij de verwachting van de benodigde opvangbehoefte voor het einde van het jaar, reken ik erop dat de 16.000 vergunninghouders die op 1 oktober in de asielopvang verbleven voor het einde van het jaar zijn uitgestroomd naar huisvesting in de gemeenten. Door snelle huisvesting van vergunninghouders kunnen we er ook voor zorgen dat de druk op de asielopvang snel vermindert.

Dringende vervolgzaken

De dringende verzoeken die ik u wil doen zijn daarom de volgende:

1. De spoedige realisatie van 8.400 extra opvangplekken voor het einde van het jaar waarbij ik aan Zuid-Holland 1.550 plekken vraag, aan Noord-Holland en Noord-Brabant ieder 1.400 plekken, en aan de overige provincies 450 plekken per provincie;
2. Zo spoedig mogelijke huisvesting, maar uiterlijk voor het einde van 2023, van de 16.000 vergunninghouders die op dit moment in de asielopvang verblijven.

1. Realisatie van 8.400 opvangplekken, verdeeld over de provincies

Er zijn zo spoedig mogelijk 8.400 extra opvangplekken nodig. Dit zijn reguliere opvangplekken, noodopvangplekken, plekken voor ongeregistreerde asielzoekers en plekken voor amv's. Met name voor deze laatste groep is de nood hoog.

Een aantal provincies voldoet momenteel al aan de asielopgave zoals verdeeld over de provincies in de brief van 16 mei 2023. Een aantal andere provincies ligt daar nog ver van af. Gelet op de druk in Ter Apel zie ik mij genoodzaakt om ook de provincies die al relatief veel asielopvang bieden, en soms al de gevraagde plekken hebben gerealiseerd, te vragen nu ook een bijdrage te leveren aan het realiseren van de nog benodigde asielopvang tot het einde van het jaar. Aan deze negen provincies vraag ik per provincie 450 opvangplekken.¹ Daarnaast zijn er drie provincies die ver achterlopen bij het realiseren van asielopvang.² Aan de provincie met de grootste achterstand, Zuid-Holland, vraag ik 1.550 opvangplekken. Aan Noord-Brabant en Noord-Holland vraag ik ieder 1.400 plekken. Omdat ik vrees dat het niet realistisch is dat de drie meest

¹ Het betreft Drenthe, Flevoland, Friesland, Gelderland, Groningen, Limburg, Overijssel, Utrecht en Zeeland.

² Het betreft Noord-Brabant, Noord-Holland en Zuid-Holland.

achterlopende provincies gezamenlijk alle 8.400 nog benodigde opvangplekken realiseren voor het einde van het jaar, doe ik een beroep op alle provincies om bij te dragen. Ook de provincies die al de gevraagde plekken hebben gerealiseerd. Ik vraag om uw begrip hiervoor.

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Ons kenmerk
4951007

Onderstaand vindt u een tabel met de verdeling van de nog benodigde opvangplekken over de provincies.

Extra benodigde opvangplekken tot 1 januari 2024 per provincie	
Drenthe, Flevoland, Friesland, Gelderland, Groningen, Limburg, Overijssel, Utrecht en Zeeland	450
Noord-Brabant en Noord-Holland	1.400
Zuid-Holland	1.550
<i>Totaal</i>	8.400

Voor vragen en aanbod van opvang kunt u contact opnemen met vastgoed@coa.nl.

2. Huisvesting van 16.000 vergunninghouders

De huisvesting van vergunninghouders door gemeenten loopt achter bij de taakstelling. De vergunninghouders die momenteel in de opvang verblijven, wachten op huisvesting en willen beginnen met participeren en integreren. Dat geldt ook voor de amv's die opgevangen worden door het NIDOS en meetellen voor de taakstelling huisvesting. In de eerste helft van dit jaar hebben gemeenten een achterstand van 5.100 personen opgelopen bij de realisatie van de wettelijke taakstelling. Het toewijzen van meer corporatiewoningen aan vergunninghouders is de belangrijkste en snelste manier om hen te huisvesten. Daarnaast kan de bestaande woningvoorraad beter worden benut (bijv. woningdelen en hospitaerverhuur) en zijn er mogelijkheden om de woningvoorraad uit te breiden door middel van nieuwbouw, transformatie en flexwoningen.³ Ook heb ik in de brief van 6 juni jl. gemeenten de helpende hand geboden door in te zetten op locaties voor vergunninghouders.⁴

Tot slot

De komende weken en maanden zullen we alles op alles moeten zetten om de komende maanden te zorgen dat er voldoende opvang beschikbaar komt en niemand zonder slaapplek blijft. Ik doe daarom een dringend verzoek aan u om opvangplekken bij te dragen en uitstroom te versnellen. Bovendien vraag ik de commissarissen van de Koning in hun rol als Rijksorgaan om zo spoedig mogelijk een bijeenkomst van de provinciale regietafel te beleggen. Vanuit de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Justitie en Veiligheid en het COA zijn teams beschikbaar om u te ondersteunen bij het realiseren van mogelijkheden en te informeren over beschikbare (financiële) regelingen. Ik hoop en vertrouw erop dat de escalatiemaatregelen, zoals in de inleiding van deze brief beschreven, niet noodzakelijk zijn.

³ [Overzicht Mogelijkheden, ondersteuning en regelingen huisvesting aandachtsgroepen | Publicatie | Home | Volkshuisvesting Nederland](#)

⁴ Brief aan Commissarissen van de Koning, gedeputeerden, burgemeesters en wethouders, en corporatiebestuurders inzake dringende oproep asielopvang aan medeoverheden, d.d. 6 juni 2023

Tegelijkertijd met deze verzoeken, bouwen wij aan een duurzamer en flexibeler opvangmodel. Vorige week was de behandeling van de Spreidingswet in de Tweede Kamer die moet zorgen voor een betere verdeling van de asielopvang over Nederland. Daarnaast zijn sinds dit jaar de financiële mogelijkheden gecreëerd om toe te werken naar 41.000 vaste opvangplekken waar ook aan vastgehouden wordt als de bezetting in de asielopvang lager zou worden. Ook zijn de mogelijkheden voor kleinschalige opvang verruimd.⁵ Tot slot worden op het gebied van huisvesting structurele maatregelen genomen om het aanbod van huisvesting te vergroten en de doorstroom uit de opvang te bevorderen.

Ik beseft dat we veel van de medeoverheden vragen, niet alleen op het terrein van opvang van (reguliere) asielzoekers en huisvesting, maar ook bij de opvang van Oekraïense ontheemden waar de opvangbehoefte deze weken ook groot is. Ik zie dat veel medeoverheden hun uiterste best doen om aan alle opgaven te voldoen. Ik ben u daarvoor zeer dankbaar en vraag u zich daarvoor te blijven inzetten.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

E. van der Burg

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Ons kenmerk
4951007

⁵ Idem.

Vergaderjaar 2023–2024

36 333

Regels inzake een wettelijke taak van gemeenten om opvangvoorzieningen voor asielzoekers mogelijk te maken (Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen)

A

GEWIJZIGD VOORSTEL VAN WET

10 oktober 2023

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:
Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is om regels te stellen een wettelijke taak van gemeenten om opvangvoorzieningen voor asielzoekers mogelijk te maken ten behoeve van een stabiel en wendbaar stelsel van asielopvang om daarmee aan internationaalrechtelijke verplichtingen te voldoen;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Definitiebepaling

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt onder verstaan onder:

- *asielzoeker*: een vreemdeling wiens vrijheid niet rechtens is ontnomen en door wie of ten behoeve van wie een asielaanvraag is ingediend;
- *COA*: Centraal Orgaan opvang asielzoekers, bedoeld in artikel 2 van de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers;
- *college*: college van burgemeester en wethouders;
- *Onze Minister*: Onze Minister van Justitie en Veiligheid;
- *opvang*: de materiele en immateriële opvang van asielzoekers, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel a, van de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers;
- *opvangplaats*: een plaats bestemd voor de opvang van één asielzoeker in een opvangvoorziening;

– *opvangvoorziening*: een accommodatie waarin door of onder verantwoordelijkheid van het COA onderscheidenlijk door of onder verantwoordelijkheid van het college opvang wordt geboden aan asielzoekers.

HOOFDSTUK 2. LANDELIJKE RAMING EN BESLUITVORMING

Artikel 2. Capaciteitsraming

1. Onze Minister maakt eens in de twee jaren voor 1 februari van het kalenderjaar bekend aan hoeveel opvangplaatsen voor asielzoekers in de daarop volgende twee jaren naar verwachting behoefte zal zijn. Deze raming komt tot stand op een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen wijze.

2. De raming, bedoeld in het eerste lid, kan tussentijds worden gewijzigd.

3. Het aantal opvangplaatsen dat beschikbaar moet worden gesteld wordt voor 1 februari bekendgemaakt. Het benodigd aantal opvangplaatsen wordt onderdeel van de in artikel 3 bedoelde provinciale opvangopgave. Op het aantal opvangplaatsen dat in een provincie beschikbaar moet worden gesteld wordt het aantal plaatsen dat voor vijf jaar of langer beschikbaar is of in de daaropvolgende twaalf maanden voor die periode beschikbaar zal komen in mindering gebracht. Daarbij wordt uitgegaan van locaties of accommodaties van een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen minimale omvang.

Artikel 3. Provinciale opvangopgave en indicatieve verdeling per gemeente

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt vastgesteld hoe de verdeling van het benodigd aantal opvangplaatsen over alle provincies wordt bepaald en hoe een indicatieve verdeling naar het benodigde aantal opvangplaatsen per gemeente wordt bepaald. De verdeling is gebaseerd op het aantal inwoners van de betreffende gemeente en op de Sociaaleconomische status – Welvaart, Opleiding en Arbeidsscore (SES-WOA-score) op gemeenteniveau, waarbij deze score wordt bepaald aan de hand van de meest recente «SES-WOA-score per gemeente» van het CBS. Bij de verdeling kan worden bepaald dat een gedeelte van de opvangplaatsen van bijzondere aard moet zijn.

2. Onze Minister maakt eens in de twee jaren voor 1 februari van het kalenderjaar de verdeling over alle provincies bekend alsmede de indicatieve verdeling per gemeente.

Artikel 4. Overleg en verslag

1. Colleges, gedeputeerde staten en het COA werken samen bij de uitvoering van taken op grond van deze wet en overleggen over de verdeling van opvangplaatsen als bedoeld in artikel 3 voor de daarop volgende twee jaren. Het overleg vindt plaats onder voorzitterschap van de commissaris van de Koning.

2. De commissaris van de Koning brengt eens in de twee jaren voor 1 november van het kalenderjaar aan Onze Minister een verslag uit van het overleg.

3. De commissaris van de Koning verricht de werkzaamheden, genoemd in het eerste en tweede lid, volgens een door de regering gegeven ambtsinstructie.

Artikel 5. Verdeelbesluit per provincie

1. Onze Minister neemt eens in de twee jaren voor 31 december van het kalenderjaar een verdeelbesluit, per provincie, waarin de benodigde opvangplaatsen per provincie, bedoeld in artikel 3, voor de duur van twee daarop volgende kalenderjaren voor asielzoekers over de in het besluit aangewezen gemeenten worden verdeeld.

2. Bij het verdeelbesluit slaat Onze Minister acht op het verslag, bedoeld in artikel 4, tweede lid, en streeft hij naar een zo evenwichtig mogelijke verdeling over het grondgebied van Nederland. Hij houdt bij die verdeling zo veel mogelijk rekening met de Sociaaleconomische status – Welvaart, Opleiding en Arbeidsscore (SES-WOA-score) op gemeenteniveau, waarbij deze score wordt bepaald aan de hand van de meest recente «SES-WOA-score per gemeente» van het CBS.

3. Het verdeelbesluit kan bij bijzondere omstandigheden tussentijds worden gewijzigd. Bij een ingrijpende wijziging zijn de artikelen 3 en 4 van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK 3. TAAK GEMEENTE

Artikel 6. Taak

1. Het college van een aangewezen gemeente draagt binnen de termijn van twee jaar, bedoeld in artikel 5, eerste lid, zorg voor het mogelijk maken van opvangvoorzieningen voor asielzoekers in de gemeente overeenkomstig het verdeelbesluit.

2. Opvangvoorzieningen voldoen op het tijdstip van ingebruikneming aan de krachtens de Wet COA gestelde wettelijke vereisten voor een opvangvoorziening en overige wettelijke vereisten voor een gebouw met een woonfunctie.

Artikel 7. Invulling taak

1. Het college van een aangewezen gemeente draagt zorg voor:

- a. ter beschikkingstelling aan het COA van een locatie of accommodatie binnen zes maanden na bekendmaking van het verdeelbesluit of de in het verdeelbesluit opgenomen langere termijn;
- b. verlening van de voor ingebruikneming van de opvangvoorziening noodzakelijke gemeentelijke vergunningen door het college.

2. De raad van een aangewezen gemeente draagt zorg voor aanpassing van het bestemmingsplan of de beheersverordening indien dit noodzakelijk is voor ingebruikneming van de opvangvoorziening.

HOOFDSTUK 4. INFORMATIE EN FINANCIERING

Artikel 8. Melding onvoorziene omstandigheden

Indien zich feiten of omstandigheden voordoen die maken dat de terbeschikkingstelling, bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, of vergunningverlening, bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder b, naar verwachting niet tijdig kan worden gerealiseerd, maakt het college hier onverwijld melding van aan Onze Minister.

Artikel 9. Specifieke uitkering

1. Onze Minister kan een specifieke uitkering aan gemeenten verstrekken ter bekostiging van de kosten die voortvloeien uit de uitvoering van deze wet.

2. Bij regeling van Onze Minister kan een specifieke uitkering worden verstrekt voor:

- a. opvangplaatsen van bijzondere aard, en
- b. op verzoek van een gemeente voor iedere opvangplaats waarmee een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur bepaald aantal opvangplaatsen binnen een bepaalde periode wordt overschreden, uitgaande van een bepaald minimaal aantal opvangplaatsen en een minimale beschikbaarheid in tijd van deze opvangplaatsen.

De gemeente kan de uitkering besteden aan een ander doel dan de bij of krachtens deze wet gevorderde uitvoering.

3. Na ommekomst van de in artikel 2 bedoelde periode van twee jaar verstrekt Onze Minister de provincie en gemeenten een specifieke uitkering voor iedere opvangplaats waarmee 75% van het in artikel 3, eerste lid, bedoelde aantal opvangplaatsen in de provincie is overschreden. De opvangplaatsen waarvoor met toepassing van het tweede lid op verzoek van een gemeente een specifieke uitkering is verstrekt, zijn daarvan uitgesloten. De uitkering wordt verdeeld tussen de provincie en, naar rato van het aantal geboden plaatsen, de gemeenten die opvangplaatsen hebben geboden en hebben voldaan aan de in artikel 5, eerste lid, bedoelde taak. Provincie en gemeente kunnen de uitkering besteden aan een ander doel dan de bij of krachtens deze wet gevorderde uitvoering.

4. Bij regeling van Onze Minister kunnen regels worden gesteld over de in het eerste en derde lid bedoelde uitkeringen aan provincies en gemeenten.

HOOFDSTUK 5. WIJZIGING VAN ANDERE WETTEN

Artikel 10. Wijzigingen Wet Centraal Orgaan Opvang asielzoekers

A

In artikel 1 wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel d door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

e. *opvangvoorziening*: een accommodatie waarin door of onder verantwoordelijkheid van het COA onderscheidenlijk door of onder verantwoordelijkheid van het college opvang wordt geboden aan asielzoekers.

B

In artikel 3, eerste lid, vervalt onderdeel c, onder verlettering van onderdelen d en e tot c en d en onder vervanging van de puntkomma aan het slot van onderdeel d door een punt.

C

Na artikel 3 worden drie nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 3a

1. Het COA bepaalt in welke opvangvoorziening een asielzoeker wordt geplaatst en is bevoegd een asielzoeker naar een andere voorziening over te plaatsen.

2. Overplaatsing is in ieder geval noodzakelijk indien:

- a. de opvangvoorziening waarin de asielzoeker verblijft, wordt gesloten;
- b. een doelmatige en doeltreffende uitvoering van de asielprocedure daarmee is gediend.

3. Na overplaatsing van een asielzoeker naar een andere opvangvoorziening worden de verstrekkingen in deze andere opvangvoorziening aangeboden.

4. Bij de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, zorgt het COA er voor dat de eenheid van het gezin in de mate van het mogelijke en met instemming van de asielzoekers bewaard wordt.

Artikel 3b

1. Het COA kan met het college van burgemeester en wethouders overeenkomen dat het college verantwoordelijk is voor de exploitatie van een opvangvoorziening.

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over exploitatie door het college.

Artikel 3c

Bij regeling van Onze Minister kunnen regels worden gesteld over de eisen waaraan opvangvoorzieningen moeten voldoen. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt tussen reguliere opvang, opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen en andere opvang van bijzondere aard.

Artikel 11. Wijziging Gemeentewet

In de bijlage bij artikel 124b van de Gemeentewet wordt in onderdeel G toegevoegd:

3. Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers.

4. Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen.

HOOFDSTUK 6. OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 12. Invoeringstoets en evaluatie

1. Onze Minister zendt binnen twee jaar na de inwerkingtreding van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de effecten van deze wet in de praktijk.

2. Onze Minister zendt binnen vier jaar na de inwerkingtreding van deze wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

Artikel 13. Overgangsvoorziening

1. Op het tijdstip van inwerkingtreding van de artikelen 1 tot en met 11 van deze wet, maakt Onze Minister bekend aan hoeveel opvangplaatsen voor asielzoekers in de daarop volgende twee jaren naar verwachting behoefte zal zijn.

2. Met toepassing van artikel 3 wordt een indicatieve verdeling naar het benodigde aantal opvangplaatsen per gemeente bepaald.

3. Onze Minister verstrekt uiterlijk vier maanden na inwerkingtreding van de artikelen 1 tot en met 11 van deze wet de gemeente een specifieke uitkering voor iedere duurzaam ter beschikking gestelde opvangplaats waarmee het met toepassing van het tweede lid bepaalde aantal wordt overschreden. De gemeente kan de uitkering besteden aan een ander doel dan de bij of krachtens deze wet gevorderde uitvoering.

4. Bij regeling van Onze Minister kunnen regels worden gesteld over de in het derde lid bedoelde uitkeringen aan gemeenten.

Artikel 14. Inwerkingtreding

Deze wet treedt in werking op een bij Koninklijk Besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen en onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 15. Citeertitel

Deze wet wordt aangehaald als: Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Geannoteerde Agenda Twentse Regietafel Asielinstroom

Datum: 8 november 2023, 14.00-15.30 uur

Locatie: Raadszaal Stadhuis Almelo, Haven Zuidzijde 30 te Almelo

1. Opening & vaststellen agenda

2. Vaststelling verslag TRA 2 oktober 2023 (Bijlage I)

Het verslag van de TRA van 2 oktober jl. is als bijlage toegevoegd.

Geen bijzonderheden t.a.v. het verslag.

3. Stand van zaken: Bestuurlijk arrangement (Bijlage II-a en II-b)

Met het oog op de door de provincie gevolgde planning wordt in deze TRA (opnieuw) de tussenstand besproken rond het bestuurlijk arrangement.

Huidige versie voldoet (nog) niet. Onvoldoende concreet (waar tekenen de bestuurders voor?) en te weinig scherp in de randvoorwaarden, waaronder wat we van COA, provincie en Rijk mogen verwachten.

Het is nu meer een hoog-over intentieverklaring dan een arrangement. Vraagt om een nadere uitwerking. Het merendeel van de relevante ingrediënten zit er wel in, maar de soep moet nog gekookt worden voordat ie opgediend kan worden. In de oplegger wordt een voorstel geformuleerd:

Vraag aan de deelnemers van de TRA:

- Kunt u akkoord gaan met het voorstel om een gesprek te plannen met JenV en COA na de PRT van 13 november? **Op zich akkoord, maar om het goede gesprek te voeren over de juiste onderwerpen, vraagt een gedegen voorbereiding. Dus niet op korte termijn. Eigenlijk vraagt het hele arrangement om een nadere uitwerking die niet eind van dit jaar afgeraffeld kan worden.**
- Kunt u akkoord gaan dat dit gesprek wordt gevoerd door de voorzitters van de regionale regietafels als bestuurlijk vertegenwoordigers vanuit Overijssel? **Is denkbaar, maar wel met bagage van de volledige TRA, na ambtelijke voorbereiding.**
- Kunt u akkoord gaan met de voorgestelde boodschap? **Die boodschap mag qua toon iets minder vinger wijzend zijn naar andere provincies, COA en J&V, maar mag zeker kritisch zijn.**
- Bent u akkoord met de bovengenoemde onderwerpen als aandachtspunten voor het vervolg? **Onderwerpen zijn akkoord, maar wat hierover besproken en afgesproken gaat worden met COA en J&V is nog onvoldoende uitgewerkt en voorgelegd.**

Verzoek om (namens de OEK-uitvoering in Hellendoorn en meerdere gemeenten) bij dit agendapunt aandacht te vragen voor deze passage uit het Bestuurlijk Arrangement (zie geelmarkering):

Aanpak overlastgevers in de opvang van Oekraïense ontheemden

Het vraagstuk rond overlastgevende bewoners in de opvang voor Oekraïense ontheemden begint steeds meer te knellen. Gezamenlijk met JenV en COA wordt gekeken naar wat er landelijk en regionaal nodig en mogelijk is om dit probleem aan te pakken.

Aandachtspunten daarbij:

- Nader verkennen op welke wijze de Handhaving- en Toezichtlocatie (HTL) van COA een oplossing kan bieden voor problematiek die gemeenten ervaren op opvanglocaties. Mogelijkheid bezien tot plaatsing in HTL voor bewoners die stelselmatig regels overtreden en ernstig verstorend gedrag vertonen (bijv. crimineel gedrag dat (nog) niet tot hechtenis leidt).
- Aandacht voor de categorie bewoners met psychische problematiek (al dan niet in combinatie met verslaving) en om het eerder gestopte project met Leger des Heils in een andere vorm of met een andere partner te hervatten, maar dan wel met een lagere toegangsdrempel.

- Regionaal in gesprek gaan met het Leger des Heils en/of andere mogelijke partners om te kijken of we op kleine schaal een aantal plekken kunnen realiseren voor deze doelgroep. In aansluiting op lokale voorzieningen en ondersteuning door het Loket Ontheemden Oekraïne Psychosociale hulp (LOOP).
- Bezien of het mogelijk is om in Overijssel tot een 'time-out-construct' te komen waarbij gebruik wordt gemaakt van time-out plekken i.p.v. time-out locaties. In beginsel tijdelijke overplaatsingen, waarbij denkbaar is om in een aantal sub regio's gemeenten aan elkaar te koppelen die hier behoefte aan hebben. Voor situaties waarin een overplaatsing een patroondoorbekend effect kan hebben.

JenV heeft aangegeven in de loop van november te komen met een vervolg / een voorstel voor hoe wel of niet de HTL voor de groep overlastgevers uit opvang Oekraïne in te zetten. Gemeenten hebben met name voor de groep zorgvragers een oplossing nodig die op Rijksniveau wordt opgepakt.

Als we draagvlak bij inwoners willen behouden én draagkracht bij de betreffende locatieleiders (en hun teams) is de dringende oproep over meer en concrete handelingsperspectieven te beschikken. De maatregelen die begin oktober van kracht zijn geworden zijn niet toereikend genoeg.

Met als advies om het onderwerp 'overlastgevers' opnieuw te agenderen voor bespreking in de TRA. Reden: zie geel gemarkeerde tekst. Mogelijke reactie van bestuurders kan (wederom) zijn: hoe vaak komt dit nou voor? Steeds vaker (ook bij ons in Hellendoorn). En bij dit soort casuïstiek is de frequentie minder bepalend dan de impact. De impact (voor bewoners en medewerkers) is groot.

4. Terugkoppeling van digitale bijeenkomst met gedeputeerde Grijsen over saldering & inzicht in de (indicatieve) opgaven per gemeente

Korte terugkoppeling van overleg (dd 6/11/23) met gedeputeerde over saldering. En op verzoek van de TRA (zie verslag 2/10/23) geven we, tbv de salderingsdiscussie, een overzicht van de (indicatieve) opgaven per Twentse gemeente.

Hellendoorn was - met kennisgeving - niet aanwezig bij het overleg op 6 november. Uit terugkoppeling vandaag blijkt dat er weinig nieuws is afgesproken over saldering. Provincie staat er voor open. Er zitten inhoudelijke en juridische haken en ogen aan. Saldering zou in een aantal gevallen mogelijk moeten zijn, echter:

- voor OEK en AZC lijkt saldering te leiden tot voldoen aan de (gezamenlijke) opgaven, voor STH (statushouders) niet;
- het draagvlak voor saldering is er bij gebaat dat elke gemeente voor één of twee doelgroepen meer realiseert dan de lokale opgave.
- hoe gaan we uitruilen? Dat blijft onduidelijk. Advies: blijf weg bij twee uitersten. Enerzijds een uitgewerkt regionaal model voor uitruilen en salderen met weging van doelgroepen. Anderzijds onderhands 1-op-1 zaken doen tussen individuele gemeenten zonder dat de rest dit weet. Oftewel: niet te complex maken, maar wel meer transparant.

M.b.t. indicatieve opgave Hellendoorn:

OEK: (indicatieve) taakstelling 220, (beoogde) realisatie 236

AZC: (indicatieve) taakstelling 125, (beoogde) realisatie 200 (max)

STH: taakstelling 70, realisatie 15 (+13 pijplijn)*

*** Taakstelling STH is een complex verhaal door de wijze waarop COA in het hun systeem (TVS) rekent. Zij rekenen per half jaar: 70 is de taakstelling voor de tweede helft van 2023 (56) plus de achterstand van daarvoor (14). De taakstelling voor 2023 is 99 (43 1^e helft + 56 2^e helft). Als je daar de achterstand van 10 uit 2022 bij optelt komt je uit op 109 te realiseren huisvestingen! Ambtelijk en bestuurlijk hebben we al vastgesteld dat we dit niet gaan halen. In de eerste helft van het jaar zijn 39 huisvestingen gerealiseerd. Sinds vorig jaar is de taakstelling verdubbeld.**

Als lukt om in 2024 200 plekken voor asielzoekers te realiseren, hebben we een 'overcapaciteit' van 75 die we in kunnen zetten voor saldering met de regio of uitruil met individuele gemeenten. De enige opgave waar wij helemaal niets op doen is het huisvesten van Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen. Afspraak is dat we dit volgend jaar wel gaan doen (taakstelling nu is 7). Denkbaar is om een uitruil te doen met een gemeente die bereid is 'onze' AMV-ers te huisvesten.

5. Stand van zaken: opdracht verbetering koppelen statushouders & regionale opvanglocatie (Bijlage IV)

Zoals in de TRA van 5 juli afgesproken heeft er een verdiepingsslag plaatsgevonden op de mogelijkheden voor verbetering van de koppelingen en de mate waarin een regionale locatie voor statushouders bijdraagt aan de doorstroming. De bestuurlijke samenvatting op deze twee punten is bijgevoegd bij de stukken. De voorzitter stelt voor dat de TRA kennisneemt van de stand van zaken en voor het vervolgtraject verwijst naar ambtelijke contacten voor het concreet maken van ambities op dit vlak.

Op beide onderwerpen heeft een verkenning plaatsgevonden die laat zien dat kansrijk is om hier mee verder te gaan. Ook hier geldt - net als voor het bestuurlijk arrangement - dat dit tijd kost en dat dit niet eind van dit jaar afgeraffeld kan worden.

6. Ter kennisname:

- a) Brief medeoverheden dringende oproep asielopvang en huisvesting dd 6 oktober 2023 (Bijlage V-a); **Wij gaan door op de ingeslagen weg: sluiting CNO per 1-1-2024 en vestiging AZC van max 200 in 2024.**
- b) Aangepaste spreidingswet naar de Eerste Kamer (Bijlage V-b); **Gaat het waarschijnlijk niet halen in de EK.**
- c) Brief aan burgemeesters nav VB 20 oktober, met oproep extra noodopvangplekken Oekraïne. **We doen al wat we kunnen: 236 i.p.v. indicatieve taakstelling 220.**
- d) Mail van Commissaris vd Koning aan voorzitters vd regionale tafels, nav de brief aan medeoverheden van 6 oktober 2023. **Betreft oproep van CdK om te kijken naar mogelijkheden om versnelling te realiseren m.b.t. opvang van ontheemden, asielzoekers en statushouders. Die mogelijkheden zien wij lokaal niet. AZC kan niet sneller, opvang OEK doen we al meer dan ons aandeel en statushouders is door verdubbeling t.o.v. van vorig jaar geen haalbare taakstelling voor ons. Er zijn gemeenten die (ver) achterblijven op de indicatieve taakstelling voor opvang van Oekraïners. Versnelling is daar wellicht nog het meest denkbaar.**

7. Actualiteiten

- Gesprekken over het organisatorisch overbrengen van team vluchtelingenzaken naar de gemeente Wierden.

8. Wvttk

De volgende vergadering van de TRA is op 13 december 2023 van 15.30 tot 17.00u in de raadszaal in Almelo.

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Beschrijving	Pagina('s)
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1 4 7 22 23